

פרוטוקול מס' 238

מישיבת ועדת הכנסת
יום ה', ז' בסיון חשל"ג-7.6.73, שעה 10.30

נכחו:

חברי הוועדה: א. אנקוריון - היו"ר
מ. בועם
י. גולן
ח. לנדאו
ג. פת
מ. שחל
(במקום חה"כ רזיאל-נאור)
(במקום חה"כ צ. צימרמן)

מוזמנים: נ. לורך - מזכיר הכנסת
ג. בר-יוסף - סגן מזכיר הכנסת
י. למבורג - חשב הכנסת
ג. קיטרון - יועץ משפטי לחברי הכנסת

מזכירת הוועדה: מ. ברפי

רשמה: צ. ספרן

- סדר היום: א. בחירת ממלא מקום ליושב-ראש הכנסת לתקופת העדרו מן הארץ.
ב. קביעת הזמן להודעת הממשלה בנושא "שביחת הרופאים".
ג. קביעת הוועדה שתדון בהצעה לסדר היום של חבר-הכנסת ד. עובד על "שילוב הצעירים הערביים בחיי המדינה".
ד. קביעת הוועדה שתדון בחוק הגבלת הפירסום של חומרי עישון, חשל"ג-1973.
ה. קביעת הזמן לדיון בנושא "הגברת רדיפות יהודי בריח-המועצות, סוריה ועירק".
ו. אישור רשימת הסיעות בכנסת השביעית ומספר חבריהן בהתאם לסעיף 25 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), חשכ"ט-1969.
ז. החלטת ועדת הכנסת בדבר שכר חברי הכנסת (שכר יושבי-ראש ועדות).
ח. חשלום מס מקביל לחברי הכנסת.

- 288 -

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. אנקוריון:

א. בחירת ממלא מקום ליושב-ראש הכנסת לתקופת העדרו מן הארץ

עלינו לקבוע ממלא מקום ליושב-ראש הכנסת בהעדרו. יושב-ראש הכנסת עומד לצאת לאוסטריה בראש משלחת הכנסת ביום שני י"א בסיון תשל"ג-11.6.73, ובהתאם לחוק מתבקשת ועדת הכנסת לבחור מבין הסגנים ליושב-ראש את ממלא מקומו לתקופת העדרו.

הנוהג הוא בדרך כלל לכבד את הצעתו של היושב-ראש עצמו, אם כי הדבר לא כתוב. במקרה זה הציע היושב-ראש את חבר-הכנסת ביבי.

הוחלט: בהתאם לסעיף 20א(ד) לחוק יסוד: הכנסת, ימלא את מקומו של יושב-ראש הכנסת בעת העדרו סגן יושב-ראש הכנסת, חבר הכנסת מ. ביבי.

ב. קביעת הזמן להודעת הממשלה בנושא שביחת הרופאים

היו"ר א. אנקוריון:

הממשלה חמסור היום הודעה בנושא שביחת הרופאים, והוחלט כי בעקבות ההודעה יחקיים דיון. יש לי הרושם שחברי הכנסת מהאופוזיציה לא יסחפקו ב-10 דקות הניחנות לכל אחד, ולכן אני מציע להחליט על שעתיים.

נ. לורך:

יש חשש שלא יצליחו לסיים היום את הדיון, כי בשעה 16.30-17.00 צריך יהיה לפנות את הכנסת בגלל הארוחה שנערכת לכבוד וילי ברנדט.

י. גולן:

נושא שביחת הרופאים הוא ענין דחוף, שצריך לרוץ בו ולסיים אותו היום, כי מחר הוא יכול להיות לא אקטואלי. הדיון על הודעת הממשלה בענין האקולוגיה, לעומת זאת, אינו דחוף ואינו מוכרח להסתיים היום. אני מציע שנחיל מענין שביחת הרופאים ואחר כך נעבור לנושא האקולוגיה.

נ. לורך:

הענין כבר חואם בין שני השרים, וכמו כן קשורה ההודעה בענין האקולוגיה בחאריך מסויים של יום האקולוגיה הבין-לאומי.

מ. ברעם:

אפשר אולי להתחיל בענין האקולוגיה, אבל לא לסיים אותו היום.

י. גולן:

הדיון בשביחת הרופאים מוכרח בהחלט להסתיים היום.

מ. שחל:

אני מציע שבנושא האקולוגיה תהיה רק הודעה הממשלה, מבלי שיחחילו היום.

בדיון.

ח. לנדאו:

לא ייתכן שהדיון על שביחת הרופאים לא יסתיים היום. שביחה זו איננה דבר פשוט, סבל רב עומד להיגרם לאנשים, בדחיפות הנושא כבר לפני שבוע. לו היה עומד הנושא אז לדיון - ואני אומר זאת בכל הזהירות - ייתכן שעל ידי פניה לרופאים היינו מונעים את השביחה. לדידי זהו משגה חמור שנחנו כך לנושא לנוע מבלי שהכנסת קאמר את דברה. אם כבר הגענו לכך שיש שביחה ולכן שהממשלה החליטה למסור הודעה, לא ייתכן שהדיון בהודעה לא יחסיים היום.

היו"ר א. אנקוריון:

סמכותה של ועדת הכנסת לקבוע את הזמן בלבד, אבל אפשר לבקש כי לאחר שיפחחו בענין האקולוגיה יפסיקו בו ויגשו לענין שביחת הרופאים.

נ. לורך:

אביא משאלה זו בפני היושב-ראש.

הוחלט: לקבוע 2 שעות לדיון.

ג. קביעת הוועדה שתדון בהצעה לסדר היום של חבר-הכנסת ד. עובד על "שילוב הצעירים הערביים בחיי המדינה"

היו"ר א. א. אנקוריון:
בתשובתו להצעה לסדר היום של חבר-הכנסת ד. עובד אמר סגן ראש הממשלה כי הוא מציע להעביר את הנושא לוועדת הפנים. חבר-הכנסת דיאב עובד אמר שהנושא שייך לוועדת העבודה וגם השר הסכים לכך שהנושא יועבר לוועדת העבודה. בדקתי ומצאתי שדברי הצעה לסדר היום מסתובבים סביב חסוקת הצעירים הערביים, ולכן גם אני חושב שכדאי להעביר את הנושא לוועדת העבודה.

הוחלט: בהתאם לסעיף 71 כא של התקנון להעביר את הדיון בהצעה לוועדת העבודה.

ד. קביעת הוועדה שתדון בחוק הגבלת הפירסום של חומרי עישון תשל"ג-1973

היו"ר א. א. אנקוריון:
לפני ימים אחדים דנו בחוק זה. שר הבריאות הציע להעביר אותו לוועדת השירותים הציבוריים מחוץ שימת דגש, קודם כל, על העניין הבריאותי. חבר-הכנסת שמואל חמיר וחבר-הכנסת אורי אבנרי אמרו שיש בחוק זה פגיעה בזכויות הפרט, ולכן הציעו להעביר את החוק לוועדת החוקה, חוק ומשפט.

ח. לנדאו: אולי נרכיב ועדה משותפת?

היו"ר א. א. אנקוריון: זה דבר רע מאד.

הוחלט: בהתאם לסעיף 91(א) של התקנון להעביר את הדיון בחוק לוועדת השירותים הציבוריים.

ה. קביעת הזמן לדיון בנושא "הגברת רדיפות יהודי ברית-המועצות, סוריה ועיראק"

היו"ר א. א. אנקוריון:
בשבוע הבא יתקיים במליאה דיון בנושא זה, וזאת בעקבות החלטה שהוחלטה לאחר הצעה לסדר היום שהוגשה בעניין זה. עלינו לקבוע את מסגרת הדיון.

מ. ברעם: אני מציע 3 שעות.

הוחלט: לקבוע 3 שעות לדיון.

ו. אישור רשימת הסייעות בכנסת השביעית ומספר חבריהן בהתאם לסעיף 25 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969

היו"ר א. א. אנקוריון:
בהתאם לחוק הבחירות לכנסת פנה יושב-ראש ועדת הבחירות לכנסת השמינית אל יושב-ראש הכנסת וביקש שיחן לו את רשימת כל הסייעות ומספר חבריהן. באותו חוק בסעיף קטן (ג) נאמר: "השחנה הרכבה הסייעות של הכנסת, או שמה של סיעה או מספר חבריה, ואישורה ועדת הכנסת אח השינוי, ישחנה בהתאם לכך ההרכב הסייעות של כל ועדות הבחירות, או שם הסיעה...". יושב-ראש הכנסת כבר הכין מכתב תשובה, ואף סכמנו שהרשימה תובא לוועדת הכנסת כדי שלא תתעוררנה בעיות, אך נחעורר שאלה אחת: לאחר הבחירות הופיע מפד"ל בשם - מפד"ל-מפלגה דתית לאומית, אך מחברד שלבחירות הלכו חחת שם אורך אחר. בדקנו ומצאנו שאם כי בפועל אמנם היה זה כך, בכל זאת לא אישרה ועדת הכנסת את שינוי השם, והשם הוא - מפד"ל מפלגה דתית לאומית.

אני קורא את הרשימה שלפני, כפי שהיא
כחובה: "המערך - מפלגת העבודה-מפ"ם - 56 חברים; גח"ל-גוש חרות ליברלים - 26 חברים; מפד"ל-מפלגה דתית לאומית - 11 חברים; אגודת ישראל - 4 חברים; ל"ע-המפלגה הליברלית העצמאית - 4 חברים; ע"מ - רשימה ממלכתית - 3 חברים; רק"ח - רשימה קומוניסטית חדשה - 3 חברים; קידמה ופיחוח - 2 חברים; פועלי אגודת ישראל - 2 חברים; שיחוף ואחזה - 2 חברים; המרכז החופשי - 2 חברים; העולם הזה-כוח חדש - 1 חבר; מק"י-המפלגה הקומוניסטית הישראלית - 1 חבר. חברי כנסת יחידים שאינם במעמד סיעה: חבר-הכנסת שלום כהן;

היו"ר א. אנקוריון:

חבר-הכנסת מאיר אביזוהר; חבר-הכנסת אבנר חי שאקי."

ג. פח:
אנחנו מבקשים שהמכתב יתעכב לחצי שעה -
שעה, כדי שנברר עם חבר-הכנסת בדר,
שהוא יושב-ראש ועדת הבחירות, אם אנחנו מופיעים תחת השם - גוש חירות
ליברלים, או תחת השם - גוש תנועת החירות-המפלגה הליברלית.

היו"ר א. אנקוריון:
נאשר את הודעה בכתב לך שאם חוץ
חצי שעה נקבל חיקון לשם מפלגתכם,

יוכנס התיקון.

הוחלט: לאשר את רשימת הסיעות בכנסת השביעית ומספר
חבריהן בהתאם לסעיף 25 לחוק הבחירות לכנסת
(נוסח משולב), חשכ"ט-1969.

ז. הוחלט-ועדה הכנסת בדבר שכר חברי הכנסת (שכר יושבי-ראש ועדות)

היו"ר א. אנקוריון:
ב-30 במאי החלטנו לקבל את התיקון לחוק
שכר חברי הכנסת, המאפשר להשוות את
מעמדם של יושבי-ראש הוועדות למעמד סגני יושב-ראש הכנסת. תחילת ההחלטה
הזו ביום ט"ו בסיון תשל"ג-15 ביוני 1973. היועץ המשפטי הסב את תשומת
לבי לך שהחוק נחקק ב-30 במאי, ולכן אפשר לכתוב שתחילת ההחלטה
ב-א' בסיון תשל"ג-15 ביוני 1973.

מ. ברעם:
הכוונה בתיקון היא ליושבי ראש הוועדות
הקבועות ולא ליושבי-ראש ועדות משנה
או ועדות אד-הוק. קיימות 9 ועדות קבועות, המעוגנות בחקנון.

ג. פח:
ולמה לא גם ליושב-ראש הוועדה לאקולוגיה?

מ. ברעם:
לא רק לו לא נותנים, גם לאחרים. ישנה
ועדה משנה לענייני משכורת הפועלת כבר
ארבע שנים חמימות, וגם ליושב-ראש שלה לא נותנים. כמו כן לא נותנים
ליושב-ראש הוועדה לחוקי יסוד, לא ליושב-ראש ועדת המשנה לביקורת ולא
ליושב-ראש הוועדה לחוק האיגוד השיחופי.

ח. לנדאו:
אני מבין שרוצים לעשות הבחנה בין ועדות
משנה וועדות שאינן ועדות משנה. הוועדה
לאקולוגיה איננה ועדה משנה, זוהי ועדה שהוחלט עליה. למה יושב-ראש הוועדה
הזו לא צריך להיכלל בקטגוריה של יושבי ראש ועדות קבועות? חתיה זו
פגיעה שאין לה מקום ואין לה הצדקה.

מ. ברעם:
ישנה גם הוועדה לחוק האיגוד השיחופי.

ח. לנדאו:
זו ועדה אד-הוק.

מ. ברעם:
גם הוועדה לאקולוגיה.

ח. לנדאו:
לא.

מ. ברעם:
מפאת האחריות המוטלת על יושבי-ראש
הוועדות הקבועות - שנבחרו לכל הקדנציה -
ומפאת העומס והעבודה המוטלים עליהם, החלטנו שמגיע להם ולא לאחרים.
אי אפשר להשוות את ועדת האקולוגיה לוועדה קבועה של הכנסת.

ח. לנדאו:
היא עובדת לא פחות ממספר ועדות קבועות.

אני מבין את הצעתך לגבי יושבי-ראש של
ועדות משנה, אבל מדובר פה בוועדה שידועה בציבור כוועדה לאקולוגיה,
שהוקמה לצורך עניין שאיננו אד-הוק, אלא להיפך - עניין התופש את התעניינות
הציבור. למה להפלות את היושב-ראש שלה? אין לך כל סיבה.

מ. ברעם:
זו לא ועדה קבועה של הכנסת. אני, למשל,
אציע לבטל אותה בכנסת השמינית.

ג. פח:
לקדנציה זו קבעו אותה כוועדה קבועה.

ג. קיסרון:
נכון שבלשון בני אדם ועדת האקולוגיה היא ועדה קבועה, אך כאשר התקנון מדבר על ועדה קבועה, הוא מדבר על אחת מתשע הוועדות הקבועות המנויות בתקנון.

ח. לנדאו:
אני מציע שבהיקון החוק נמנה את הוועדות בשמותיהן, מבלי לכתוב "קבועות", ונוסיף גם את הוועדה לאקולוגיה.

מ. ברעם:
ועדת המשנה לעניני ביקורת המדינה עמוסה קצת יותר מן הוועדה לאקולוגיה, ובכל זאת לא הייתי מציע שנכלול את יושב-הראש של הוועדה הזאת.

ח. לנדאו:
אינני מדבר על ועדות משנה, אלא על ועדה קבועה.

מ. ברעם:
אם רוצים לדחות את ההצבעה לישיבה אחרת, בבקשה.

היו"ר א. אנקוריון:
הינת ואני יושב-ראש ועדה קשה לי לדבר על הנושא ואינני רוצה לנקוט עמדה. בכל זאת נראה לי שמוכרחים לראות את הדברים באופן הברור: אם כוללים את הוועדה לאקולוגיה, מוכרחים לכלול גם את הוועדה לחוק האיגוד השיחופי, שהיא ועדה לכל הכנסת הזאת, ומחעורת גם השאלה של יושבי-ראש ועדות המשנה. על כל פנים לא נסיים היום בנושא זה.

ח. תשלום מס מקביל לחברי הכנסת

בפעם הקודמת החלטנו באופן עקרוני, כי היות ויש חוק מס מקביל, תשלום הכנסת מס מקביל עבור חברי הכנסת. נתבקשתי להביא בענין זה סיכום פורמלי, והנה הוא, כפי שניסח אותו היועץ המשפטי של הוועדה בר-זכאי:

"ביום 1.4.73 נכנס לחוקף חוק מס מקביל חשל"ג-1973. בסעיף 2 לחוק נקבע כי: "מעביד חייב לשלם מס מקביל של 2.7% מהכנסתו של כל עובד מעובדיו...". פירוש "מעביד ו"עובד" הוא כמשמעותם בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), חשכ"ח-1968. בחוק הביטוח הלאומי פרק ה' (ושענינו דמי ביטוח) בסעיף 156(ב) נקבע כי: לענין פרק זה רואים כעובד גם את מי ששכרו נקבע בחוק או על ידי החלטת הכנסת או על פיה ואח החייב בתשלום השכר רואים כמעבידו...". אח שכום של חברי הכנסת קובעת ועדת הכנסת בהתאם להוראות שכו חברי הכנסת. לאור האמור לעיל מורה ועדת הכנסת על ביצוע האמור בחוק מס מקביל חשל"ג-1973 החל מיום 1.4.73 וזאת באמצעות חשב הכנסת."

ג. פח:
אנחנו איננו בקיאים בנושא זה. יש לנו חבר בוועדה הזאת.

היו"ר א. אנקוריון:
ההחלטה העקרונית היא גם על דעת חברי-הכנסת נסיים.

הוחלט: לאשר את נוסח ההחלטה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.10